

Griffierechten en klachten

Eind april was er, in een baaierd van informatie over ruzie in het Catshuis, lijsttrekkersverkiezingen, het boerkaverbod en nog veel meer, een lichtpuntje te ontdekken: de verhoging van de griffierechten verdween als gevolg van het Kunduz-akkoord. Kort daarvoor had al een SGP-senator stevige bedenkingen uitgesproken; het is een vreemd idee dat één van 225 parlementariërs een doorslaggevende stem blijkt te kunnen hebben maar een kniesoor die daar op let. Als alle groepen die op de materie kijk hebben, rechters, advocaten, deurwaarders, consumentenorganisaties en vakbonden, het erover eens zijn dat verhoging van de griffierechten een buitengewoon slecht plan is, dan kunnen we alleen maar tevreden zijn dat dat plan het niet haalt.

Een maand eerder, op 30 maart, vergaderde het College van Afgevaardigden. Aan de orde was onder meer de bekostiging van de tuchtrechtspraak voor advocaten. De overheidsbijdrage daaraan, in 2011 nog ongeveer € 600.000, wordt geleidelijk teruggebracht tot nul. Die kosten komen vanaf 2014 volledig ten laste van de Nederlandse Orde. De overheid overweegt om ook de ingezette rechterscapaciteit (voorzitters en plaatsvervangend voorzitters van de Raden van Discipline, voorzitter en plaatsvervangend voorzitters van het Hof) aan ons door te belasten wat naar schatting kosten in de orde van grootte van € 665.000 per jaar mee zal brengen. Daarbovenop groeit het aantal door de tuchtrechters behandelde zaken

zodat er meer geld is gemoeid met de werkzaamheden van griffiers en griffiepersoneel, zoals ook meer geld moet worden uitgegeven aan vergoedingen voor de leden van de tuchtcolleges. Afhankelijk van het al dan niet doorbelasten van de rechterswerkzaamheden betekent dat per advocaat een jaarlijkse kostenstijging van € 100 tot € 50. De Algemene Raad bood daarom, met vooruitziende blik, een pakketje van mogelijke maatregelen aan waarmee deze lastenverzwaring zou kunnen worden ingetoomd. Eén van de meest pikante was de invoering van een griffierecht voor klagers. Aldus wordt er een zekere inkomensstroom gegenereerd terwijl ook nog klagers een prikkel tot zelfbeheersing zouden ontvangen waardoor de instroom van klachten afneemt. Een mes dat aan twee kanten snijdt, wie wil dat niet?

Het pikante zit hem daarin dat wij, Nederlandse advocaten, weliswaar niet massaal maar toch met een redelijk grote groep, op het Plein in Den Haag onze weerzin hadden uitgesproken tegen de algemene verhoging van griffierechten. De vergelijking met het debat tussen minister Spies en kandidaat-lijsttrekker Spies over de wenselijkheid van een boerka-verbod gaat mank maar makkelijk uit te leggen is het verschil niet. Belangrijker is het daarom om zo goed als mogelijk vast te stellen of een dergelijke maatregel zoden aan de dijk kan zetten. Met een griffierecht van bijvoorbeeld € 50 komt er zo'n € 30.000 in het laatje, uitgaande van ongeveer 1500 nieuwe zaken in 2010 en de gedachte dat het griffierecht wordt teruggestort wanneer de klager in het gelijk wordt gesteld. Het afschrikwekkende effect zal gevoeld moeten worden door de indieners van frivole klachten daar valt vooralsnog weinig zinnigs te zeggen, laat staan te voorspellen. Eerst zou door verstandige mensen onderzocht moeten worden welke klachten duidelijk zinloos zijn en vervolgens getaxeerd of de bijbehorende klagers zich door een financiële prikkel laten weggagen. De paar volhouders in mijn eigen dekenpraktijk, die jaar-in jaar-uit telkens dezelfde kwestie in een licht gewijzigde verpakking aan de tuchtrechter voorgelegd willen zien, zijn geen mensen met een minimaal inkomen maar storten met liefde, vrees ik.

Het pakket wordt nu besproken met een commissie uit het College, de griffiers van de Raden en het Hof hebben al eerder de koppen bij elkaar gestoken om te onderzoeken of er goede kostenbesparende maatregelen te bedenken zijn. Ik houd mij aanbevolen voor zinnige suggesties, intussen. De eigenlijke boodschap is evenwel een andere. Advocaten over wie wordt geklaagd kunnen een mooie bijdrage aan de vermindering van de lasten leveren door snel en adequaat te antwoorden op vragen van de deken, hoe vernederend of onzinnig zij de eigenlijke klacht ook vinden. En advocaten kunnen, voor het tot een klacht komt, nog heel wat heilzaam werk verrichten door niet als door een adder gestoken te reageren – of juist zich in stilzwijgen terug te trekken – wanneer blijkt dat een cliënt ongelukkig is of een andere advocaat een probleem signaleert. Met de natte vinger schat ik dat dan de klachteninstroom toch snel met tien procent kan afnemen. ■

G.J. Kemper

Foto: Willem Diepraam